

Пән бойынша оқу-әдістемелік кешен

Лубова Татьяна Николаевна
Башқұрт мемлекеттік аграрлық университетінің
доценті

Қазіргі жоғары білім беруде оқу-әдістемелік кешен студенттердің сапалы білім алуын және білімдерін игеруін қамтамасыз етуде шешуші рөл атқарады. Бұл кешен тек оқу материалдарын ғана емес, сонымен қатар тиімді оқытуға ықпал ететін әдістемелік ұсыныстарды, тапсырмаларды, тестілерді, практикалық сабақтарды және басқа элементтерді де қамтиды.

Сонымен қатар, оқу-әдістемелік кешен материалды зерттеудің логикалық дәйектілігін және оны жүйелеуді қамтамасыз ете отырып, оқу процесін құрылымдауға мүмкіндік береді. Ол сондай-ақ студенттердің өзіндік жұмыс дағдыларын дамытуға ықпал етеді, оларға алған білімдерін іс жүзінде бекітуге көмектеседі.

Сапалы әзірленген оқу-әдістемелік кешенді қамтамасыз ететін дидактикалық процеске жүйелі көзқарас оқытушылар мен студенттерге зерттелетін мәселелерді әр түрлі тұрғыдан қарастыруға мүмкіндік береді, бұл материалды тереңірек түсінуге және оны практикада қолдануға ықпал етеді.

Осылайша, оқу-әдістемелік кешен оқу сапасын арттыруға және студенттердің қажетті құзыреттіліктерін қалыптастыруға ықпал ететін білім беру процесінде маңызды құрал болып табылады.

Оқу-әдістемелік кешен оқу жоспарына сәйкес негізгі және қосымша білім беру бағдарламаларын сапалы ұйымдастыру үшін қажетті және жеткілікті нормативтік және оқу-әдістемелік құжаттама, оқыту және бақылау құралдары жүйесі болып табылады.

Оқу-әдістемелік кешен-бұл белгілі бір оқу пәні бойынша оқу процесін ұйымдастыруға арналған құжаттар жүйесі. Ол студенттерді тиімді оқыту үшін қажетті оқу жоспарларын, бағдарламаларды, әдістемелік нұсқаулықтарды, оқу құралдарын, бақылау материалдарын және басқа элементтерді қамтиды.

Оқу-әдістемелік кешеннің мақсаты-студенттерді білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес қажетті біліммен, дағдылармен қамтамасыз ету. Оқу-әдістемелік кешенді әзірлеу кезінде оқу пәнінің ерекшелігі, аудиторияның ерекшеліктері, оқыту және білімді бағалау әдістері ескеріледі.

Оқу-әдістемелік кешеннің құрылымды, дәйекті және білім берудің заманауи талаптарына сай болуы маңызды. Бұл оқытушыларға оқу процесін тиімді ұйымдастыруға, ал студенттерге алған білімдерін жүйелеуге және оқу материалын сәтті игеруге

көмектеседі.

Пәнді дамытудың ұсынылған кезеңдері сапалы оқу бағдарламасын құрудың маңызды қадамдарын білдіреді. Міне, осы кезеңдердің әрқайсысы бойынша кейбір пікірлер мен ұсыныстар:

1. Пәнді оқытудың мақсаттары мен міндеттерін қалыптастыру: студенттердің білім беру стандарттары мен қажеттіліктеріне сәйкес келетін пәнді оқытудың мақсаттары мен міндеттерін нақты анықтау маңызды.
2. Әдеби дереккөздерді зерттеу: материалдардың өзектілігі мен толықтығын қамтамасыз ету үшін қол жетімді әдеби көздерге мұқият талдау жасаңыз.
3. Пәннің мазмұнын қалыптастыру: тақырыптардың атауларын ғана емес, сонымен қатар оқу жоспарының талаптарын ескере отырып, олардың әрқайсысына сағаттардың ақылға қонымды бөлінуін анықтаңыз.
4. Сабақ құрылымын әзірлеу: дәрістерді, практикалық және зертханалық жұмыстарды, сондай-ақ семинарларды қоса алғанда, сабақтардың әртүрлілігі мен интерактивтілігін қамтамасыз етіңіз.
5. Өзіндік жұмыс үшін тапсырмаларды қалыптастыру: студенттерге білімдерін тереңдетуге және оларды іс жүзінде қолдануға көмектесетін тапсырмалар жасаңыз.
6. Бағалау жүйесін әзірлеу: емтихандарды, сынақтарды және бақылаудың басқа түрлерін қоса алғанда, студенттердің білімін бағалаудың нақты жүйесін жасаңыз.
7. Оқу жоспары мен жоспарын әзірлеу: оқытудың дәйектілігі мен логикасын қамтамасыз ету үшін егжей-тегжейлі оқу жоспары мен сабақ күнтізбесін жасаңыз.
8. Әдістемелік материалдарды дайындау: оқытушыларды дәрістер мен оқу құралдарын қоса алғанда, сабақтарды өткізуге қажетті барлық нәрселермен қамтамасыз етіңіз.
9. Бақылау есептерін құрастыру: студенттерге зертханалық бақылау есептерін құрастыру бойынша нақты нұсқаулар жасаңыз.
10. Емтихан билеттерін әзірлеу: зерттелген материалдың барлық аспектілерін бағалау үшін әртүрлі және объективті Емтихан сұрақтарын дайындаңыз.
11. Тесттер мен тесттерді әзірлеу: олардың дайындық деңгейін бағалау үшін студенттердің білімін бақылаудың әртүрлі формаларын жасаңыз.
12. Пәнді дамытуды жоспарлау: білім мен

технология саласындағы өзгерістерді ескере отырып, бес жылдық кезеңге арналған пәнді дамыту жоспарын жасаңыз.

13. Оқу кешенін үйлестіру: оқытудың жалпы мақсаттарына сәйкестігін қамтамасыз ету үшін кафедрада оқу-әдістемелік кешенді талқылаңыз және бекітіңіз.

14. Материалдарды сынау және түзету: материалдарды сынақтан өткізіңіз және кері байланысты ескере отырып, қажетті түзетулер енгізіңіз.

15. Жеке әдістемелерді әзірлеу: Оқу процесін жақсарту және студенттердің күрделі ұғымдарды түсінуі үшін қосымша әдістемелік материалдар жасаңыз.

Осы кезеңдерді сақтау студенттердің табысты білім алуына ықпал ететін сапалы және тиімді оқу бағдарламасын құруға көмектеседі.

Оқу-әдістемелік кешен құрылғаннан кейін оны оқу процесінде сынақтан өткізу білім сапасын қамтамасыз етуде маңызды рөл атқарады. Апробация процесінде оқытушылар мен студенттер кешенге кіретін материалдардың, әдістемелердің және тапсырмалардың тиімділігін бағалауға мүмкіндік алады. Студенттердің ағымдағы бақылау нәтижелерін талдау Оқу-әдістемелік кешеннің күшті және әлсіз жақтарын анықтауға, сондай-ақ оның сапасын жақсарту үшін қажетті түзетулер енгізуге мүмкіндік береді.

Студенттердің бірінші ағымында тестілеуден кейін оқу-әдістемелік кешен түзетілуі, толықтырылуы және бекітілуі мүмкін. Бұл үздіксіз жетілдіру процесі оқу-әдістемелік кешенді студенттердің қажеттіліктеріне бейімдеуге және тиімдірек оқытуды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Осылайша, студенттер мен оқытушылардан кері байланысты енгізу және одан кейінгі өзгерістер сапалы және өзекті оқу материалдарын жасауға көмектеседі.

Пәннің оқу-әдістемелік кешенін әзірлеу кезінде келесі негізгі принциптерді ескеру қажет:

1. Саясаттың жалпы идеологиясының сәйкестігі: оқу-әдістемелік кешен білім беру саласындағы федералды және аймақтық саясаттың жалпы идеологиясына сәйкес құрылуы керек. Ол аймақтық жоғары білім беру жүйесінің дамуына ықпал етіп, оның негізгі мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес келуі керек.

2. Материалдың логикалық презентациясы: студенттердің түсінуі мен игеруін қамтамасыз ету

үшін оқу материалы логикалық тұрғыдан дәйекті түрде ұсынылуы керек. Презентацияның дәйектілігі білім мен дағдыларды біртіндеп тереңдетуге ықпал етуі керек.

3. Заманауи әдістер мен техникалық құралдарды қолдану: оқу-әдістемелік кешен оқу процесінің тиімділігін арттыруға көмектесетін заманауи оқыту әдістері мен техникалық құралдарды пайдалануды көздеуі тиіс. Бұл студенттерге оқу материалын тереңірек игеруге және оны іс жүзінде сәтті қолдануға мүмкіндік береді.

4. Қазіргі ғылыми идеяларға сәйкестік: Оқу материалдары пәндік саладағы заманауи ғылыми түсініктерді көрсетуі керек. Олар тиісті білім саласындағы соңғы зерттеулер мен жетістіктерге негізделген өзекті болуы керек.

5. Пәнаралық байланыстар: оқу-әдістемелік кешен әртүрлі пәндер мен пәндер арасында байланыс орнатуды қамтамасыз етуі керек. Бұл студенттерге білімнің біртұтас бейнесін көруге және әртүрлі салалар арасындағы байланысты жақсы түсінуге көмектеседі.

6. Қолданудың қарапайымдылығы: оқу-әдістемелік кешенді оқытушылар үшін де, студенттер үшін де қолдануға ыңғайлы болуы керек. Оқу материалын тиімді меңгеруді қамтамасыз ету үшін нұсқаулар, материалдар мен тапсырмалар қолжетімді, түсінікті және оңай түсіндірілуі керек.

Әдебиеттер тізімі:

1. Григораш, О. в. кафедраның қызметін ұйымдастыру және жұмыс нәтижелерін бағалау / Григораш О. в., Трубилин А. и. – Краснодар: КубГАУ, 2012, - 596 Б.

2. Лубова, т. Н. білім алушылардың өзіндік жұмысын ұйымдастыру / Лубова Т.Н., Исламгулов д. р. / жинақта: ФМОС ВО шеңберінде жоғары білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыру. Бүкілресейлік ғылыми-әдістемелік конференция материалдары. - 2016. - 214-219 ББ.

3. Исламгулов, д. р. негізгі Кәсіптік білім беру бағдарламаларын әзірлеу кезінде кәсіби стандарттарды қолдану / д. р. Исламгулов, Т. Н. Лубова // жинақта: во федералды мемлекеттік білім беру бағдарламасы аясында жоғары білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру. Бүкілресейлік ғылыми-әдістемелік конференция материалдары. 2016. 161-170 ББ.